

POSTANOWIENIE

Dnia 06 listopada 2024 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie, VIII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: **Sędzia SO Anna Ptaszek**

bez udziału stron

po rozpoznaniu w sprawie z wniosku Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych m.in. z wykorzystaniem oprogramowania (...) przez członków Rady Ministrów, służby specjalne, Policję, organy kontroli skarbowej oraz celno-skarbowej, organy powołane do ścigania przestępstw i prokuraturę w okresie od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 20 listopada 2023 r. o zastosowanie kary porządkowej w postaci kary pieniężnej w kwocie 3.000 złotych wobec Zbigniewa Ziobry za nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie Komisji Śledczej w dniu 14 października 2024 r. w charakterze świadka,

na podstawie art. 285 § 1 kpk oraz art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1024).

postanawia

1. uwzględnić częściowo wniosek Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych m.in. z wykorzystaniem oprogramowania (...) przez członków Rady Ministrów, służby specjalne, Policję, organy kontroli skarbowej oraz celno-skarbowej, organy powołane do ścigania przestępstw i prokuraturę w okresie od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 20 listopada 2023 r. i nałożyć na Zbigniewa Ziobrę karę pieniężną w kwocie 2 000 (dwóch tysięcy) złotych za nieusprawiedliwione niestawiennictwo na posiedzeniu tejże Komisji w dniu 14 października 2024 r. w charakterze świadka;
2. w pozostałej części nie uwzględnić wniosku.

UZASADNIENIE

Dnia 17 stycznia 2024 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej podjął uchwałę w sprawie powołania Komisji Śledczej do zbadania legalności, prawidłowości oraz celowości czynności operacyjno-rozpoznawczych podejmowanych m.in. z wykorzystaniem oprogramowania (...) przez członków Rady Ministrów, służby specjalne, Policję, organy kontroli skarbowej oraz celno-skarbowej, organy powołane do ścigania przestępstw i prokuraturę w okresie od dnia 16 listopada 2015 r. do dnia 20 listopada 2023 r. (dalej Komisja Śledcza).

W dniu 25 września 2024 r. Sekretariat Komisji Śledczej skierował przesyłkę poleconą priorytetową zaadresowaną do Zbigniewa Ziobry wraz z wezwaniem na posiedzenie Komisji w dniu 14 października 2024 roku. Przesyłka została nadana za pośrednictwem Poczty Polskiej. Świadek nie odebrał tej przesyłki, w związku z czym, dnia 11 października 2024 roku powyższa przesyłka wróciła do nadawcy (k. 10).

Ponadto, w dniu 1 października 2024 r. Sekretariat Komisji Śledczej skierował wiadomość mailową do Zbigniewa Ziobro z wezwaniem na posiedzenie Komisji w dniu 14 października 2024 roku (k. 8), którą Zbigniew Ziobro odebrał w dniu 09 października 2024 roku o godzinie 04:37:02 (k. 9).

Dnia 1 października 2024 roku, ze względu na nieodebranie wezwania przez świadka, na polecenie Prokuratury Krajowej Zespołu Śledczego nr (...), Funkcjonariusze Komendy Wojewódzkiej Policji w Ł., (...), udali się pod miejsce zamieszkania Zbigniewa Ziobry w celu osobistego doręczenia wezwania do stawiennictwa przed Komisją Śledczą. Z uwagi na negatywny wynik próby podjęcia kontaktu z domownikami, a także niemożliwość nawiązania kontaktu telefonicznego ze świadkiem, Funkcjonariusze podjęli decyzję o krótkotrwałej obserwacji posesji świadka. W tym czasie zauważyli wyjeżdżający samochód, z którego wysiadł Zbigniew Ziobro w celu zamknięcia bramy wjazdowej. Po wylegitymowaniu się, Funkcjonariusze Komendy Wojewódzkiej Policji w Ł. poinformowali świadka, iż chcą mu wręczyć wezwanie do stawiennictwa przed Komisją Sejmową w dniu 14 października 2024 roku. Świadek oznajmił wówczas, że nie odbierze przedmiotowego wezwania, a powyższe traktuje jako nachodzenie go. Świadek zażądał, aby wezwanie do stawiennictwa było kierowane do niego drogą pocztową, tak jak to odbywa się względem innych obywateli (k. 12).

Dnia 14 października 2024 r. na posiedzeniu Komisji Śledczej, nie stawił się wezwany na przesłuchanie Zbigniew Ziobro. Nie usprawiedliwił on swojego niestawiennictwa. Wobec powyższego, Komisja jednogłośnie podjęła uchwałę w sprawie wystąpienia do Sądu

Okręgowego z wnioskiem o nałożenie na Zbigniewa Ziobrę kary porządkowej, w postaci kary pieniężnej w kwocie 3.000,00 zł (k. 7).

Dnia 18 października 2024 r. wniosek Komisji Śledczej został zarejestrowany pod sygn. akt VIII Ko 177/24 (k. 4).

Z ogólnodostępnych informacji medialnych wynika, że następnego dnia, to jest 15 października 2024 roku Zbigniew Ziobro stawił się do Prokuratury Okręgowej w S., gdzie został przesłuchany w charakterze świadka. W związku z powyższym, Sąd zwrócił się do Prokuratora Okręgowego w S. o potwierdzenie informacji, czy Zbigniew Ziobro stawił się w tej Prokuraturze w dniu 15.10.2024 r. w charakterze świadka, czy jego stan zdrowia był przeszkodą do przeprowadzenia czynności przesłuchania oraz jak długo trwała ta czynność (k. 15).

Pismem z dnia 4 listopada 2024 r. (data prezentaty 5 listopada 2024 r.) Prokurator Prokuratury Rejonowej w Z. del. do Prokuratury Okręgowej w S. udzielił odpowiedzi, iż dnia 15 października 2024 r. Zbigniew Ziobro stawił się bez wezwania do Prokuratury Okręgowej w S. i został w tym dniu przesłuchany w charakterze świadka / pokrzywdzonego w sprawie o sygn. akt (...). Czynność przesłuchania, zgodnie z zapisami z protokołu, trwała w godz. 11:25 - 15:11, a na wniosek świadka zarządzono dwie przerwy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje: wniosek zasługiwał na uwzględnienie co do zasady, natomiast był przedwczesny co do kwoty wskazanej przez Komisję Śledczą.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 roku o sejmowej komisji śledczej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1024), (*dalej: „ustawy o komisji śledczej*), każda osoba wezwana przez komisję ma obowiązek stawić się w wyznaczonym terminie i złożyć zeznania. Zgodnie zaś z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 21 stycznia 1999 r. o sejmowej komisji śledczej, w przypadku, gdy osoba, o której mowa w art. 11 ust. 1 tej ustawy, bez usprawiedliwienia nie stawi się na wezwanie komisji, bez zezwolenia komisji wydali się z miejsca czynności przed jej zakończeniem albo bezpodstawnie uchyli się od złożenia zeznań lub złożenia przyrzeczenia, komisja może zwrócić się do Sądu Okręgowego w Warszawie z wnioskiem o zastosowanie kary porządkowej. Do postępowania w przedmiocie rozpatrzenia wniosku, o którym mowa w ust. 1, oraz wykonania orzeczonej kary porządkowej stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego i Kodeksu karnego wykonawczego.

Podstawą ustalenia wysokości kary pieniężnej zatem jest art. 285 § 1 kpk, który stanowi, że na świadka, biegłego, tłumacza lub specjalistę, który bez należytego usprawiedliwienia nie stawił się na wezwanie organu prowadzącego postępowanie

albo bez zezwolenia tego organu wydalił się z miejsca czynności przed jej zakończeniem, można nałożyć karę pieniężną w wysokości do 3 000 złotych.

W sprawie niniejszej bezsporne pozostaje, że Zbigniew Ziobro w rozumieniu przepisów o doręczeniach, został prawidłowo powiadomiony o terminie czynności. Z odpowiednim wyprzedzeniem wysłano do niego przesyłkę pocztową, której nie podjął, skierowano wiadomość na skrzynkę mailową, która to wiadomość została odczytana, funkcjonariusze Policji podjęli próbę doręczenia zawiadomienia, która nie doszła do skutku wyłącznie dlatego, że świadek osobiście odmówił jej przyjęcia.

Zarówno doręczenie wezwania przez operatora pocztowego, właściwą jednostkę Policji oraz w formie wiadomości mailowej jest prawidłowe i dopuszczalne (art. 131 § 1 kpk, art. 132 § 3 kpk). Nie ulega także wątpliwości, że wezwania wysłane pocztą oraz za pośrednictwem właściwej jednostki Policji były kierowane na właściwy adres, skoro w tym miejscu funkcjonariusze Policji zastali świadka. Zgodnie z treścią art. 136 § 1 kpk, w razie odmowy przyjęcia pisma lub odmowy albo niemożności pokwitowania odbioru przez adresata, doręczający sporządza na zwrotnym pokwitowaniu odpowiednią wzmiankę; wówczas doręczenie uważa się za dokonane. Sąd przyjmuje, że regulacje te są oczywiście znane świadkowi jako magistrowi prawa i byłemu Prokuratorowi Generalnemu, który tę funkcję pełnił przez wiele lat.

W tym stanie należało przyjąć, że Zbigniew Ziobro, pomimo prawidłowego zawiadomienia o terminie posiedzenia Komisji Śledczej, na które został wezwany w celu przesłuchania w charakterze świadka, nie stawił się na nie bez należytego usprawiedliwienia. Sąd Okręgowy ustalił także, że następnego dnia bez wezwania ze strony organu prowadzącego postępowanie karne, w którym ma status pokrzywdzonego, zgłosił się i złożył zeznania, a czynność ta trwała – z dwiema przerwami – około 3 godzin i 45 minut.

Prokurator zastrzegł wprawdzie w odpowiedzi na pytanie Sądu, że nie ma kompetencji do oceny stanu zdrowia świadka, który został przesłuchany 15.10.2024 r w Prokuraturze Okręgowej w S., jednakże skoro świadek zgłosił się tam sam bez wezwania, a czynność trwała przez niemal 4 godziny z dwiema przerwami, należało uznać, że w ocenie samego świadka problemy zdrowotne nie przeszkadzały mu w udziale w takiej samej czynności, na jaką wezwała go Komisja Śledcza.

Oceniając zachowanie świadka w tym kontekście Sąd Okręgowy uznał, że było ono przejawem przynajmniej zlekceważenia przez niego obowiązku ustawowego. Było ono tym bardziej naganne, że świadek do niedawna piastował urząd Ministra Sprawiedliwości Prokuratora Generalnego, a jako poseł na Sejm aktualnie ma status funkcjonariusza

publicznego. Szczególnie więc od takich osób należy oczekiwać poszanowania, respektowania prawa oraz wynikających z niego obowiązków.

Sąd nie uwzględnił wniosku Komisji Śledczej w całości co do wysokości nałożonej kary pieniężnej. Wnioskowana kwota 3 000 zł jest karą maksymalną. Ponieważ Sąd Okręgowy rozpatruje pierwszy przypadek nieusprawiedliwionego niestawiennictwa Zbigniewa Ziobry przed Komisją Śledczą, należało uznać, że kara ta, choć powinna być odpowiednio dotkliwa, nie powinna być jeszcze karą maksymalną.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji postanowienia.

SSO Anna Ptaszek